

Høringssvar til Frederikssund Kommunes mulighedskatalog 2027 – 2030

001 Selvbetjeningsbibliotek i Skibby

Fagudvalg: Fritid og kultur

Med dette høringssvar ønsker vi stærkt at opfordre Byrådet til at afvise forslaget om at fjerne den bemandede åbningstid og gøre Skibby Bibliotek selvbetjent.

En fuldt indfaset besparelse på 325.000 kr. årligt (svarende til $\frac{2}{3}$ årsværk) er en meget lille besparelse sammenlignet med det tab af lokal service, tryghed, inklusion og sammenhængskraft, som forslaget vil medføre for Skibby og omegn.

Et selvbetjent bibliotek er ikke tilgængeligt for alle.

Kommunen anfører i Mulighedskataloget, at borgere, der har brug for hjælp, fremover skal transportere sig til Frederikssund eller Jægerspris. Det er en markant lokal serviceforringelse.

Frederikssund Bibliotekernes personale hjælper bl.a. udsatte borgere med personlig hjælp til MitID, borger.dk, informationssøgning, print og jobsøgning. Flere af disse opgaver henvises der til af Borgercenteret.

Det er de mest trængende borgere — ældre, borgere med begrænset mobilitet, unge uden bil og borgere med svage digitale eller sproglige forudsætninger — der bliver taberne. Dette skaber øget demokratisk ulighed, da den sårbare borger opgiver eller hæftes af i det digitale samfund.

Til det udtaler lektor i biblioteksudvikling Henrik Jochumsen: "Et selvbetjent bibliotek opfylder ikke det et bibliotek skal".

Skibby Bibliotek er ikke et marginalt tilbud

Skibby Bibliotek står for 12 % af det samlede udlån i Frederikssund Kommune. Det viser, at biblioteket er en uundværlig kulturinstitution i lokalsamfundet. I et lokalområde som Skibby, hvor biblioteket ligger geografisk isoleret og betjener mange ældre og sårbare borgere, fungerer personalet som en helt central social linje og et værn mod ensomhed.

Forskning fra Aarhus Universitet ("*Biblioteket fremmer trivsel*", 2024) konkluderer, at bibliotekspersonalet er den mest konsistente positive faktor for brugernes trivsel. Det nærværende og fagligt stærke personale skaber "positiv regulerende social kontakt", som giver borgere tryghed og mod til at søge hjælp.

Medarbejderne rådgiver bl.a. om litteratur, driver læseklubber og faciliterer fællesskaber. Aktiviteter, der skaber relationer, kendskab til lokalområdet og forebygger ensomhed.

Det giver ikke mening at fjerne den personlige betjening, da det faglige personale bl.a. skaber læselyst blandt børn og unge ved at gøre samlingen relevant og tilgængelig.

Vi mener, at det er en forkert prioritering, da den nyeste PISA undersøgelse viser en markant forringelse af børn og unges læsekompetencer. Det kalder snarere på en opgradering af bibliotekets ressourcer.

Forebyggelse, tryghed og lokal tilstedeværelse

Skibby Bibliotek har tidligere haft udfordringer med uro og hærværk i den ubemandede åbningstid, som har krævet dialog med SSP og politiet.

Personalets synlige tilstedeværelse skaber tryghed for de øvrige brugere og virker præventivt i forhold til konflikter. Hvis biblioteket overlades til selvbetjening, er der alvorlig risiko for, at utrygheden blusser op igen – hvilket vil afskrække andre borgere fra at benytte stedet.

Tal fra kommunerne Ringkøbing-Skjern og Greve viser et fald i udlånet på henholdsvis 6, 8 og 34 % ved overgangen til fuld selvbetjening. Greve Kommune har efterfølgende genindført betjening.

I modstrid med kommunens strategi *"Sammen om Frederikssund"*

Kommunen skal rumme både by og land, og der skal skabes gode rammer for det gode liv uanset, hvor i kommunen man bor. Ved at fjerne personalet i Skibby forringes vilkårene i Hornsherred markant i forhold til resten af kommunen.

Strategien fremhæver også behovet for samskabelse om samfundsudfordringer som børns læselyst og stigende ensomhed. Uden medarbejdere i Skibby mister biblioteket og kommunen en vigtig kontakt til lokalsamfundet, skoler og daginstitutioner. En kontakt som medvirker til sammenhængskraften i hele kommunen.

Konklusion og opfordring

At fjerne den bemandede åbningstid på Skibby Bibliotek for at spare 325.000 kr. er en kortsigtet besparelse med uforholdsmæssigt store menneskelige, sociale og geografiske omkostninger.

Vi opfordrer kraftigt Byrådet til at bevare den personlige betjening på Skibby Bibliotek og dermed fastholde et lige, trygt og tilgængeligt bibliotekstilbud for alle borgere i Frederikssund Kommune.

En investering i borgere kræver en investering i kultur, relationer og mødesteder.

Venlig hilsen

Det Lokale MED-udvalg ved Frederikssund Bibliotekerne - Medarbejdersiden